Ч. 49. (220) Львів, понеділок, дня 21. лютого 1916. Рік II.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна газета.

Ціна примірника 6 сот. На провінції 8 сот. В занятих теріторіях 4 коп.

Виходить що дня рано.

Умови передплати у Львові:

На рік	18·— К.
„ півроку	9·— „
„ чвертьроку	5·— „
„ місяць	1·80 „

В краю і державі:

На рік	24·— К.
„ півроку	12.— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В наших державах	40 фр.

Рекламації вільні від почтової оплати. Рукописі приймає ся лиш оплачені, а звертає ся тільки важнійші і застережені. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакції, адміністрації й експедиції: ЛЬВІВ, ул. Руська 3.

Ціна оголошень:

За оголошеня числимо за одношпальтову стрічку або її місце 20 сот. Надіслане 50 сот. за стрічку, а в оповістках 40 сот., в редакційній части 60 сот. Повідомленя про вінчаня, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку, найменше 4 К. Дрібні оголошеня за слово 6 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошеня за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот.

Урядові воєнні звідомленя.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На західнім фронті.

Над каналом Ізери, на північ від Іперн взято приступом анґлійське становиско на фронті широким на 350 метрів. Всї зусиля ворога відзискати свої рови в нічних атаках при помочи ручних ґранатів остались без успіху. 30 бранців осталось в наших руках.

На полудне від Loos вивязались оживлені бої. Ворог дійшов до берега одної з наших лійок. На полудне від Hebuterne (на північ від Albert) в успішнім сутичці полонили ми кількох Анґлійців.

На решті фронту не зайшло нічо замітного.

В воздушнім бою на схід від Peronne зістрілено анґлійський біплян, уоружений в 2 машинові кріси. Летуни згинули.

Наші летуни обкидали бомбами численні місцевости за північним фронтом ворога та Luneville.

На східнім фронті.

Коло Савича (над Березиною, на схід від Вишнева) зломили ми російський наступ нашим огнем між обосторонними відділами.

Німецькі летуни заатакували Логішин і зелїзничі урядженя в Тернополї.

На балканськім фронті.

Нїчо нового.

Начальна управа армії.

Европейська війна.

В Греції.

Парлямент проти почвірного порозуміня. — Протест італїйського посла. — Заповідь дальших насильств почвірного порозуміня. — Переслїдуваня в Солуни. Нужда в Греції.

МИЛЯНО, 19. лютого (Ткб) „Corriere della Sera“ доносить про засїданє грецької палати дня 15. с. м. Один з депутованих з Корфу протестував проти висадженя італїйських війск на сушу на Корфу і остро нападав на Італїю. Президент перервав бесїдникови, якого слова викликали небувале враженє.

Президент кабінету Скулюдіс відповів, що в імени грецького правительства не лише протестував але також і противив ся тому, щоби було можливе висадити італїйські війська на сушу на Корфу.

Італїйський посол вніс на руки Скулюдіса протест проти слів, яких ужив в палатї парляментарний бесїдник против Італїйців.

АТЕНИ, 17. лютого. Дневник „Nea Hellas“ признає поширеній акції почвірного порозуміня в Греції велике значінє. Всї є певні того, що тепер прийде черга на Пірейї і Атени. Тоді буде майже цїлий край обсадженій державами почвірного порозуміня. Се принесе почвірному порозуміню подвійну користь: По перше забезпечить воно собі на всякий случай Грецію, а по друге змусить воно ворога безнастанно держати в поготівлю велику силу війська. А коли він рішить ся напасти, то буде мусів в цїлім краю шукати війск почвірного порозуміня а се вже само є получене з дуже великими трудностями.

ВІДЕНЬ, 18. лютого. Тутешні дневники доносять зі Солуня: Пановане коаліції в Солунї опирає ся на нечуванім тероризмі. Анґлійські власти арештують щоденно по кількадесять осіб. — Богато арештованих засуджено як шпіонів на смерть без довших заходів. Засуд сейчас виконано.

БУДАПЕШТ: „Az Est“ подає в депеші зі Солуня слїдуючі подробиці про положенє в Греції: В богато повітах Греції нема взагалї средств живности. Найбільша нужда панує в околицях на схід від Солуня, де Анґлійці і Французи забрали всї зелїзничі дороги виключно для свого ужитку.

В Солунї від часу, коли німецькі літаки бомбардували місто, панує все переполох. Офіцири почвірного порозуміня заховують ся так, начеби мали замір заняти цїлу Грецію. В Атенах страшна дорожнеча,

БЕРНО, 18. лютого. „Schweizerische Telegraphen-Information“ доносить з Атен: Грецькі політичні круги звертають увагу на се, що анґлійський конзуль в Солунї радить прийняти анґлійське горожанство тим Грекам, які в на-

---

МИХАЙЛО ЯЦКІВ.

Сфінкс.

I.

Підчас вакацій любив я перекинути стрільбу через плече і торбу з запасами і пропасти з дому на кілька діб в глухих, диких нетрях. Мати бувало докоряла жартом:

— Ходить біда по-ночи тай шукає немочи.

Не тягнули мене ліси, щоби вбивати звірину, але принаджували мою душу своїми казочними чарами. Найбільше любив я слїдити духа пустар і житє всякої звірини.

Раз так у пізну, хмарну ніч лежав я в захисті коло ватри і зачув серед вивертів і зломів легкий тріск ріща. Сонно вгадував, щоби се могло бути — раз вдавало воно менї на серну, то знов на чоловіка. Так, але відки й який чоловік в сю пору і в таким далеким, недоступним місци міг заблукати? Тріск тимчасом зближав ся, врешті на кілька кроків зачув я шелест між малинником, темна постать виринала чим раз виразнїйше й як би з острахом підходила до мене. Я лежав непорушно і глядів перед себе. Непоказний чоловік в темнім одязі, обталапаний і новалений глиною, приволік ся близше, обкинув мене байдужним оком і станув коло ватри. Обсушував на собі одежу, гріб руки і не звертав на мене уваги. Зершу думав я, що то так зв. „лупій“, який ходить з рубачами дерти кору в смерекових лісах, але приглянув ся йому уважнїйше і пізнав, що се зовсїм инший чоловік. Руки у него були дрібні, чисті, одежа скромна, але характеристична, в торбі на плечах визначували ся предмети в роді знарядів до наукових дослїдів. Він обертав ся до ватри, затирав легко руки, докинув з купи суху гиляку, вкінцї сїв напроти мене і потупив очи в полумю. Сидів неподвижно і за весь час рушив ся лиш стілько, що посунув пальцями по чолї і стягнув капелюх в долину. Той дрібний відрух відкрив менї одну познаку і вона відновила в менї неясний спомин. Незамітна дрібниця: синїй знак впоперек чола, що мигнув перед хвилею перед моїми сонними очима, запяв менї так в душу, що я вже мав підійти си і зачати зі своїм гостем розмову, але його непорушна, гієратична постава здержала мене, я не міг розбивати його важкої задуми, тільки розгадував, де се було, коли й як?

Так, се діяло ся давно. Я міг мати тоді сїм літ.

Одного вечера побіг темним коридором, врешті станув і навмання взяв за клямку дверий, вони як би притягнули мене. Втираю — в салї сидить пан в чорнім одязї, снїжний ковнїр довкола шиї. В салї ясно — пан переглядає папері і книги. Я дивлю ся в него — мій батько — не мій. Мій батько мужик, вертає тепер з плугом домів... Над високим чолом вінець темного волося, ясність світить з лиця. Глибокими, лагідними очима з під густих, чорних бров глядить той чоловік на мене. Притягає глибиною духового спокою. Я приступив і питаю:

— Чому у тебе синїй обруч посеред чола?

Він гладить мене і хитає в задумі головою.

Так, се той самий чоловік з дїточого спомину, тільки старший тепер. Дивна стріча. Хто се може бути?

Він прижмурив легко очи, але не дрімав, його душа була чуйна.

Я задивив ся в ватру і згодом вчув голос, від якого вся кров збігла менї до серця. Не був се звичайний, людський голос, але нечувана мельодія терпіня, пісня далекого, відлюдного скитальця, що давно покинув і забув людську мову. Не годен я передати тої сили писаним словам, ось лише її марний відблиск:

„Пекло житя страшнїйше, ніж пекло смерти — те, що ми в пробудженю бачимо мигом крізь шкалубину правди — тяжше, ніж мука вічности?

Дрож проймила мене від тих слів, мій гість повів оком по минї, я бачив ще тільки, як він тремтїв в лихорадцї і переживав на ново несамовиті, злочинні події і пекольну муку, врешті світ сколотив ся менї в очах і я впав омлїлий горінець.

Досвіта прокинув ся я з тяжкого сну, таємного гостя вже не було, ватра спопелїла, тільки в душі остав спомин глибокого стогону здалечини.

(Далї буде).

слідок війни мусіли покинути свої оселі та удати ся до Солуня. Ся подія занепокоїла грецькі правительственні круги. На підставі сего заключають вони, що Анґлія правдоподібно задумує зайняти Солунь на стало.

ВІДЕНЬ, 18. лютого: N. W. Tagblatt" доносить зі Софії: По відомостям, які тут надійшли з Драми, на анґлійсько-французькім фронті відбувають ся на обох крилах пересуваня військ, щоби уникнути нападів під Кукушом. Села в околиці міста Данґлі евакуовано. На півострові Хальвидї будують Анґлійці і Французи оборонні лінії.

На бесарабськім фронті.

Росія приготовляєть ся до дефензиви.

БУДАПЕШТ, 18. лютого: „Az Est" подає з Букарешту: Росіяни бачучи, що їх офензива на бесарабськім фронті не осягнула ніякого успіху, приготовляють ся до дефензиви. В північній Бесарабії, яка є найбільше загрожена, розпочато будувати оборонні лінії. Військові поїзди курсують безнастанно. З Румунії можуть подорожні їхати лише через Рені.

Узлові точки доріг уфортифіковано. До Рені приїжджають щоденно транспорти війск. Державні каси перенесено з Бесарабії в глуб Росії.

Під Ліпканами відбувають ся великі рухи військ. День в день привозять поїзди жовнірів, які сейчас відходять до Новоселиці де ведуть ся страшні бої. В понеділок приїхало з Ліпкан до Новоселиці 50 моторових возів, богато самоходів, кіннота та артилєрія. Частину тих військ і таборів вислано до північної Бесарабії.

Зайняте Ерзерум.

ЛЬОНДОН, 18. лютого: Бюро Райтера доносить з Петрограду під датою 16. лютого: Ми зайняли Ерзерум.

Шпіонажа російських офіцирів в Румунії.

БУКАРЕШТ, 18. лютого. „Zina" доносить з Суліни: Безнастанні рухи російських кораблів на румунських водах Дунаю мають на ціли шпіонажу та провірюванє корита. Російські офіцири при таких нагодах все удають ся на сушу та шпіонують. Перед кількома днями приїхали російські офіцири до Старої Кілії. Одні забавляли ся в гостинници, а другі ходили від хати до хати та жадали від мешканців ріжних вияснень. Таке поступованє є не лише нарушенем невтральности Румунії але також і провокацією.

Перське духовенство проти Росії.

Населенє невдоволене з поведеня шаха і правительства.

ВІДЕНЬ, 18, лютого. З Царгороду доносять до тутешних дневників: Перське духовенство звернуло ся до шаха з рішучим домаганєм, щоби Персія прилучила ся до осередних держав та рівночасно заявило шахови, що населенє страшно невдоволене зі становиска шаха і правительства. Коли шах і правительство не послухають того голосу, тоді нарід з духовенством на чолі сповнить свій обовязок.

Ґенерал Руżський начальним вождом північної армії.

БЕРЛІН. Тутешні дневники доносять: Після вістки з Петрограду, оголошеної в „Morningpost"; ґенерал Руський, який вже виздоровів, виїхав вже з Кавказу і в другій половині сего місяця обійме правдоподібно начальну управу над російською армією, яка є в околиці Риґи.

Продовженє військової служби в Росії.

КЕЛЬН. 18 лютого. „Kieler Zsg" доносить посередно з Петрограду: Державна рада займає ся внесеними, які змірають до сего, щоби військову службу в Росії продовжити о два роки.

Банкротство Росії.

Застав острова Сахаліну.

ЖЕНЕВА, 18. лютого „Gazette de Lausanne" подає з Парижа: Росія віддала Японії острів Сахалін в застав за нову позичку, яку вона затягнула в японських банках. Острів сей остане в руках Японії доти, доки Росія не зверне позички. На разі признано Японії першенство в справі купна Сахаліну.

Швеція проти Росії.

Здержанє посилок.

БАЗИЛЕЯ, 18, лютого. Тутешні дневники доносять з Петрограду: Шведське правительство видало приказ здержати посилки всіх товарів, а навіть і тих, які не є вписані на листі военної контрабанди, котрі є призначені для Росії. Шведські власти дуже строго виконують сей приказ, який є звернений проти Анґлії і Росії. Дипломатичні рекрімінації, які Росія по сїй причині піднесла, не мали ніякого успіху.

Румунія покликує до війська підданих чужих держав.

БЕРЛІН, 17. лютого. "Berliner Ztg." доносить з Букарешту: Румунський міністер війни видав розпорядок після якого всї ті чужинці, які з почином війни утікли до Румунії віддають ся під опіку румунських властий, мають до кінця марта зявити ся перед румунською поборовою комісією для огляду на се, чи вони в своїй вітчині сповнили свої військові обовязки, чи ні. Сей розпорядок відносить ся до всіх чужинців до 40 року житя.

Справа уоружених кораблів.

ВАШИНҐТОН, 19. лютого (Ткб.). Бюро Райтера. В сенаті Sterling промовляв за резолюцією, яка протестує проти торпедованя уоружених торговельних кораблів. Заявив, що Німеччина даючи приказ своїй маринарці допустила ся як найбільшого проступку зглядом приписів міжнародної торговлі. Sterling боронив права Анґлії що до уоружуваня торговельних кораблів і спитав, що сталоб ся з американською торговлею, коли би Анґлія не була паном моря. Сенатор Lodge признав, що поперте німецкого приказу Сполученими Державами означувалоб поповненє акту неневтральности.

Анґлійський парлямент.

Стягненє військ з Франції і Фляндрії. — Справа Дарданелів в анґлійськім освітленю. — Оборона суеського каналу.

ЛЬОНДОН, 18. лютого. (Ткб.). На засїданю висшої палати міністер війни льорд Kitschener заявив, що індійські дивізії стягнено з Франції і Фляндрії а опісля сказав: Коли Німці зробили собі дорогу до Царгороду, могла скріплена німецкими військами турецька армія рушити в напрямі до Египту, або вислати більші сили до Мезопотамії або сильно заатакувати артилєрією наші становиска на Ґаліполі. Тому рішили ми покинути Ґаліполі, щоби скріпити наші сили в Солуні і Египті. Турки грозили, що наново заатакують Египет. Ми видали зарядженя, щоби унеможливити пробу заатакуваня суеського каналу. Турки своїм впливом на племя Сенусів довели до того, що Араби в Кринаїці і Тріполісі зайняли супроти Египту вороже становиско. Першу сего рода пробу ми цїлковито ударемнили. Хотяй рух в західній части пустині викликує ще деякі побоюваня, мимо сього однак задзяки подиву гідному наведеню египетського народу нема обави, щоби ворог міг вдерти ся в культурні области. В Мезопотамії розпочали ся сутички 27. січня. Ворожі становиска були занадто сильні, щоби було можна їх зайняти. Ґенерал Aylmer вичікує дальшої підмоги заки знова посуне ся вперед, щоби получити ся з ґен. Towshend-ом. Ґен. Towshend є достаточно заосмотрений, щоби мочи довший час удержати ся з військом. Кампанія в Мезопотамії, якою дотепер кермовано з Індії, тепер підлягає управі военного уряду.

Голоси краю.

З Жовкви пишуть:

Я вельми зрадів, коли по моїм приїзді до Жовкви — місця мого передінвазійного побуту, довідав ся, що прибуваю якраз на велике для цілої Жовківщини торжество, на сумний обряд, а то на богослуженє за полеглих Українських Січових Стрільців. Мушу піднести, що свято се яке відбувало ся 18. с. м. випало дійсно величаво, а комітет, в якого склад входили судия Пачовський, ігумен ОО. Василиян о. Березовський та ще один міщанин, якого імени не памятаю, доложив всяких старань, щоби належно пошанувати память тих, що лягли головами за святу справу. Крім великих плякатів в українській та німецькій мові, розліплених по місті, розіслано ще до всіх місцевих цивільних та військових властий особні запрошеня. Всі ті власти дійсно на згадане торжество прибули. Службу Божу враз з панахидою відправив о. декан Утриско при участи 15 доокресних священиків. Величава церков ОО. Василиян, спеціяльно ще на се свято прикрашена, була щільно набита кількатисячним народом. Народу було більше чим на Великдень, Різдво або инші подібні свята. Явили ся всі українські діти з тамошних жіночих та мужеських шкіл враз з своїми учителями та учительками і ґімназія. Надто богато війська, жандармерія в цілости, управитель староства, начальник суду з двома делеґатами та командант двірця посол до державної ради Отто Крой.

До піднесеня торжества причинила ся у великій мірі горяча та вельми патріотична проповідь о. Мариновича, котрий дуже влучно зазначив значінє стрілецтва взорцем для нашої національної та політичної думки, а віддаючи поклін тим, що полягли і тим, що служать стрілецкій ідеї в полі, звернув ся рівночасно і до тих людий, котрі лишили ся поза фронтом де неменше важної та тяжкої борби — за наші національні права, а передовсім до борби є поминаню прав своєї рідної мови.

Се послїдне — дуже актуальне, бо як я сам переконав на свої очи, письма які староство висилає до урядів громадських та парохіяльних мимо урґованя виходить дальше виключно в мові польській і то в повіті аж страх сказати виключно українськім. Однак як зачуваю, місцева орґанізація зібрала вже дотичний матеріял і вислала до віповідного ужитку.

Вертаючи до богослуженя додам ще, що підчас сього послідного зібрано на стрілецький фонд около 300 корон. Взагалі Жовківщина, одна з найбіднійших, показала ся під ту важку хвилю вельми жертволюбною. Оґ недавно зібрано на коляду та фонд інвалідів У. С. С. 410 К., а коли знова з ініціятиви міністерства справедливости тутешний начальник суду радник Обмінський, зарядив збірку при помочи громадських та парохіяльних урядів в цїли закупна теплої одежи для сиріт по полеглих жовнірах то зібрано 2000 кор., а з закупленої одежи за 800 кор. обдаровано 21 українських сиріт, убравши їх від ніг до голови. Одіж роздав сам начальник суду 15. с. м. при участи державних і автономічних властий та українського духовенства.

На тім місци належить подякувати вельми тактовному та загально шанованому висше згаданому начальникови суду в Жовкві, котрий хоч Поляк, відносить ся до Українців справедливо.

Як дуже радісну новину треба повитати се, що найдавнійша й найбільш розвинена жовківська інституція, кредитове товариство „Народній Дім" яке заложене вправді Українцями, через довгі часи — було виключно в руках москвофілів, перейшло вкінци в руки наші. Вже з оголошенем першої мобілізації завішено управу сього товариства, яке однак підчас наїзду урядовало дальше. По побідоносним приході наших військ та повороті властий староство віддало тимчасову управу товариства в руки самих Українців, а адміністратора недвижимостий заіменувало тамошного судию Пачовського. На просьбу членів установив суд куратором товариства о. декана Утриска, уповажняючи його до скликаня загальних зборів.

З днем 15. с. м. нова управа почала урядоване приготовляючи білянс до загальних зборів, які небавком будуть скликані. Тут позволю собі заапелювати до всіх Українців Жовківщини, щоби громадно вписували ся в члени сього товариства, щоби вибір управи при загальних зборах випав для нас як найлїпше.

Дальші наскрізь українські інституції — як кредитове товариство „Віра" та „Народний Базар" почали вести успішно свої аґенди загально з зрозумілих причин аж по наїзді. Особливо ся послідна інституція, яка підчас наїзду мала около 5000 корон страти, підносить ся тепер мимо военних перешкод дуже скоро, так що дефіцит вже покрито — в чім заслуга згаданого судиї Пачовського, на котрого то по його повороті з Відня впав обовязок веденя сеї інституції.

Взагалі в Жовківщині запанував новий дух, а наші люди віджили, зросла вкінци віра в красшу будучність, збудило ся зрозуміне народнього ідеалу чого доказом нехай буде хочби й се, що на зазив, вступати в ряди У. С. С. зголосило ся в двох днях кількадесять 16-и і 17-и літних хлопців як добровольців.

Др. Л. Мишуґа.

НОВИНКИ.

— **Комітет для великодних дарунків** для жовнїрів в полї відбув в суботу перше засїданє, на якім вибрано президентом правительственного комісаря м. Львова старосту Ґрабовського; в склад тїснїйшого виконавчого комітету війшли зі сторони Українців п.п. Олена Чапельська, Гузарева, Шухевичева, о. др Богачевський, о. Дзерович, радник С. Громницький, та дир. В. Нагірний. Цїлию сего комітету є передусїм постаратись о дарунки на Великоднї свята для львівського полку піхоти ч. 30, для полку оборони краєвої ч. 19 та для леґіоністів так українських як і польських. В цїли призбираня фондів має в найблисшому часї відбутись на улицях Львова публична збірка.

— **Буковинський комітет для ґероїв в Чернівцях** В цїли створеня запомогового фонду для вдів і сиріт по поляглих на полї битви Гуцулах-добровольцях, членах жандармерії та буковинсккх ополченцях заснував ся в Чернівцях осібний комітет під протекторатом президента краю ґрафа Мерана.

— **З тов. „Академічна Громада“.** Всїх інтересованих повідомляє ся, що Товариство „Академічна Громада“ враз з Тов. „Кружок правників“ і „Академічна Поміч“ перенесено до нового льокалю при ул. Панській ч. 11а II поверх. Читальня „Академічної Громади“ отворена щоденно від год. 3 по пол. до 7 вечер.

— **Невилїчена недуга!** Довідуємо ся з достовірного жерела, що о. офіціял Б. вставляє ся за москвофілами при приниманю до духовного семинара,-ба навіть терором торує їм дорогу. Ми розуміємо, що хтось міг себе недавно уважати однаковим „съ православними обряда и національности“ а нинї говорить що „ми — Українцї,“ але не вільно з уряду таку засаду приноровлювати при приниманю питомців зголошуючих ся до семинара, бо се є злочин проти церкви, народу і держави. Чи мало ми потерпіли із-за тої системи тихого фамилїйного підпираня москвофілів? Чи буде вже раз тому кінець? В останнє остерігаємо: осторожно з огнем!...

— **Епільоґ мармарошського процесу.** В часї процесу звісного москвофільського в Мармарош—Шіґет проти Олександра Кабалюка і тов. оголосив сербський письменник Яса Томіч в сербській часописї „Застава“ статю в користь обжалованих. Він заатакував гр. кат. духовенство, яке після його погляду туманить „Руснаків“ та при помочи жандармерії хрестить дїти. Правительство знасилує закон, хоче знищити автономію Сербів. Угорське правительство виступило тепер проти Томіча з обжалованєм о підбурюванє против духовенства та о клевету. Суд в Шеґединї засудив обжалованого на 4 місяцї вязницї та 200 К. гривни. Суд II. інстанції підвисшив присуд на 6 місяців, зажаленє неважности внесене до королївської курії осталось без успіху, присуд отже став тим самим правосильний.

— **Народнї школи в Білгородї.** „Belgrader Nachrichten“ доносять: Дня 10 с. м. відкрито в Білгородї першу народну школу, яка містить ся в домі торговельної академії. В сїм тижни відкрито другу народну школу. В обох тих школах наука відбуваєть ся по сербськи. Доси записалось до обох шкіл 3.900 учеників,

— **Воєнна кредитова каса у Віднї.** Супроти сего, що більша часть Галичини і Буковини стоїть отвором для повороту збігців, засновано 17. лютого с. р адвокатську воєнну кредитову касу у Віднї, якої головною цїлею є удїлювати збігцям-адвокатам і кандидатам адвокатури кредиту при поворотї до краю. З поданями о кредит належить звертатись до Долїшно-австрійсько воєнного кредитового заведеня (Nieder-österr. Kriegs-Kredit-Bank, Wien I., Wallnerstrasse Nr. 9), якому повірено управу каси. Там дїстати можна також потрібні друки. Девять великих банків удїлило відповідно до предвидженого запотрібованя кредиту в висотї 2 міліони корон.

Забезпеченє сеї інституції становлять: субскрибовані удїли й датки на резервовий фонд маючих адвокатів в нашій державі, і адвокатів та адвокатських палат в нїмецькій державі, далї удїли довжників і їх випадкова ґарантія в висотї 15% одержаного кредиту, порука адвокатських палат з Галичини й Буковини, врештї далеко йдуча ґарантія ц. к. міністерства фінансів. Загально пожиточна задача сеї інституції вимагає дальшої субскрипції удїлів і датків на резервовий фонд від маючих адвокатів, що мешкають поза тереном безпосередних воєнних випадків, а се для забезпеченя Каси перед усякими можливостями, передовсїм тому, щоби в інтересї господарської відбудови уможливити Касї удїлюванє довжникам по упливі речинця заплати можливо конечної проволоки. Висше згадані ґварантійні средства виключують для субскрибентів всяке ризико.

— **Міністер заграничних справ у короля Фердинанда** Дня 17. с. м. прийняв болгарський король на довшім послуханю в своїй палатї австро-угорського міністра заграничних справ бар. Буріяна.

— **Хто знає де знаходить ся Михайло Одинський** зі Снятина, (служив при 24. полку піхоти і 19 місяців не дає про себе вісти), зволить донести на адресу: Парася Одинська в Снятинї, на Горі ч. III. Галичина.

— **Адам Nowicki воскрес.** Хто з української громади не знає п. Адама Новіцького, одного з менерів вшехпольської партії, що як постійний дописуватель Słow-a polsk-ого з Відня вславив ся, звірячим прямо уїданєм на всьо, що українське. Вистане переглянути хотьби один річник згаданої часописї, а має ся вже точне понятє, кому служило „Słowo polskie“ і кому служив п. Адам Новіцький. Пригадуємо, що вже з вибухом війни появила ся була в „Słow-i“ допись з Відня толкуюча, що нема причини... одушевляти ся війною виповідженою Сербії. В часї наїзду, коли злочинна робота пп. Грабських-Васїлевських заяснїла в цїлому маєстатї своєї зради, п. Адам Новіцький притих; за жидівські гроші видавав свої „Nowiny“ і занимав ся студіями про жидівську кров пливучу в польській шляхтї.—Нинї п. Nowicki не має чола говорити про політику і про Українців в Австрії, за те пустив ся на виступи зі своїм україно-жерством на сторінки польської преси в Познанщинї і надуживає на ту цїль доволї поважний дневник п. з. „Dziennik poznański“, де поміщує свої пашквілї на український нарід. Хоть п. Nowicki в Słow-i підписував ся (А), а тепер скрив ся під криптонїм (N), та спосіб його писаня, стиль і арґументи ті самі що пишали ся на сторінках „Słow-a polsk-ого“.

Нам мабуть пашквілї п. Новіцького вже не пошкодять, та воно інтересне і знаменне, що познанські Поляки, які так рішучо застерігають ся проти того, щоби нїхто чужосторонний не мішав ся в політичні справи їх „dzielnicy“, сміло удїляють у себе місця для уїданя на Українців.

— **Воєнні видатки Франції.** Аґенція Гаваса доносить, що по обчисленям „Таймсу“ видатки Франції на артилерію є висші о 450 міліонів франків чим в першім чвертьроцї м. р. З инших видатків припадає на летництво 67 міліонів, 13 міл. на військові зелїзницї, 67 міліонів на трансльокацію військ та трену, 12 міл. на вдержанє кольонїяльних військ. Дорожнеча підвисшила також значно видатки. В загалї воєнні видатки Франції винесуть від 1. серпня 1914 до 30. червня 1916 р. 47 міліярдів франків.

— **Ювілей Думи.** З Петрограду доносять, що 27. цвітня с. р. минає 10 лїт від часу скликаня першої Думи. По сїй причинї відбудуть ся великі торжества.

— **Король Микола жидом?** Поважна кельнська часопись „Kölnische Zeitung“ містить статю проф. унїверз. д-ра Арнольда Шреера під заголовком „Банкротство панславізму“, в якій читаємо між иншим: „Лис Микита чорногорський король Микола має, — кажу се з застереженєм, бо справи я не провірив — бути з походженя угорським жидом.

— **фризієрська школа для жінок.** В Берлїнї засновано тими днями осібну школу фризієрську для жінок, які мають їх підготовити до працї в фризієрському званю.

— **Вірність коня.** Після завзятих боїв в однім відтинку французького фронту, запримітили Анґлїйцї зі своїх стрілецьких ровів, що осїдланий кінь стоїть неподвижно коло дерева. Так стояв він через два днї. Зацїкавило се дуже Анґлїйців і вони вислали свою стежу, щоб оглянула коня. На велике здиванє увидїли жовнїрі що він стоїть при трупі свого офіцира. Вживано всїх средств, щоб коня рушити з місця, однак надармо. Вкінцї взялись Анґлїйцї на підступ. Завязали йому очи, і доперва тодї, коли не видів вже свого пана рушив ся з місця, та з опущеною головою прийшов до анґлїйських становиск.

— **Цїни бураків.** „Wiener Zeitung“ оголошує розпорядок міністерства торговлї в порозуміню з міністерством рільництва в справі унормованя цукрових бураків на р. 1916/17.

— **Чернівцї — Гуцулам добровольцям.** „Czernowitzer Tagblatt“ з д. 15. с. м. містить опись концерту в честь наших Гуцулів-добровольців. Дня 15. с. м. відбув ся в гарно пристроєній салї музичного союза в Чернівцях концерт з якого чистий дохід призначено на славою оповитий український гуцульський леґіон, створений послом Н. Васильком. Чудова програма та перворядні сили запевнили концертови цїлковите поводженє. Після привитаня публики проф. Кумановським, та відспіваня гимнів в українській мові приступив мішаний хор під управою проф. Драгана до офіціяльної части концерту. Відтак виступила з чудовим сольовим співом славнозвісна українська оперова співачка панї Рубчакова, та в дуетї з п. Ілюком відбирала гучні оплески. Панї Рубчакова тїшить ся й нинї традиційним успіхом; в п. Ілюку найшла вона добірного партнера. Фортепяновий супровід спочивав на переміну в досвідних руках панни Пігуляківної, панни Ольги Спенуль та Малиновської. Відчит студента Мандрика був зовсїм вдатний. Проф. Драган виявив себе не лиш знаменитим діриґентом, але також первоpядним скрипаком-віртуозом. Його соля на скрипцї виказали много таланту, ерудиції та скінченої технїки; знаменито вплїталась в його тони мистецька гра на фортепянї абсольвентки віденської консерваторії п. Наталії Пігуляк, яка вже невaз чарувала черновецьку публику своїми виступами. Також й в дуетї скрипках з проф. Драганом гра її випала по мистецьки. В дальшій точцї програми виступила п. Ярослава Рубчак, донька знаменитої співачки з чудовою декламацією Шевченкової поеми: „Холодний яр“. Чудовий голос сестер Андрієвич, п. Веренки, п. Драгана та теольоґа Адама дїлав пориваючо на публику. З гучними оплесками стрінулась чудова арія Лисенка (до слів Шевченка) „Менї однаково“, яку прекрасно відспівав баритон Нестор Ілюк. Богату програму закінчив мішаний хор звісною піснею „На беріжку“ під діриґентурою проф. Драгана.

В антрактах та в акомпаніяментї грала тутешня корпусна орхестра.

Між численно зібраною публикою видїли ми: Ексцеленцію президента краю ґрафа Мерана, команданта міста полковника Обаєра, команданта Гуцулів Вайкерта, українських послів Спенуля і Поповича, міську управу, директора Артилювича, радника дрору Кушнїрюка, від кількох днів перебуваючого в нашім містї данського письменника Аґу Маделюнґа, штабового лїкаря д-ра Гузара, много офіцирів, урядників і ин. Публика висказувалась про концерт підхлїбними словами, та виходила з салї в повному переконаню гарно переведеного пополудня та удїленя підмоги нашим рідним геройським Гуцулам-добровольцям.

ОПОВІСТКИ.

Понедїлок, дня 21. лютого 1916.

Нинї: 21. лютого гр.-кат. Теодора римо-кат. Елєонори.

Завтра: 22. лютого гр.-кат. Никифора, римо-кат. Пет. Катед.

◯ З Тов. Академічна Громада“ Ві второк дня 22. с. м. о год. пів до 7 вечер відбудуть ся в новім льокали Т-ва при вул. Панській ч. 11 а II. пов. загальні сходини з програмою:

1) реферат тов. Ульванського під з:
Огляд наших змагань о український унїверзитет у Львові.
2) Ухваленє відповідних резолюцій.
3) Переведенє солїдарної орґанїзації українського студентства.

1—2 Видїл.

◯ **Загальні збори** тов. „Українська Бесїда“ у Львові“ відбудуть ся в середу 23. лютого о год. 6 вечером в комнатах товариства (ул. Костюшки 1 а) з слїдуючим порядком дневним: 1) Відчитанє протоколу з послїдних загальних зборів. 2) Вибір 2 заступників членів Видїлу і контрольної комісії. 3) Внесеня і інтерпеляції.

З огляду на потребу приписаного статутом комплєту просить ся всїх членів прибути, щоби уможливити довершенє орґанїзації товариства. За Видїл: І. Кокорудз голова, др. Пежанський, секретар.

Послїднї вісти.

Ґенерал Кевес в Цетинії.

Сердечний привіт населеня. — Бесїда Митрополита. — Відповідь ґен. Кевеса.

Прегарний лютовий, сонїшний і теплий день стрінув Цетинію в торжественнім настрою. Горожани заявили готовість прикрасити свої доми хоругвами. І дїйсно незчислимі прапори маяли на одноманїтнім тлї улиць. В головній улицї від входу до міста уставлена була ц. і к. залога, побіч неї свобідно прохожувалось насе-

лене: поважні старші мущини, в богато мережаних, золотом тканих кафтаниках, жінки, та хлопці.

Трубка звістила приїзд команданта армії. З одного з самоходів висів ґенерал Кевес. Командант армії перейшов нопри фронт, привитав ся з військовими функціонерами, а відтак звернув ся до чорногорських достойників. Сивоглавий митрополит Митрофан в богатих епископських ризах з командорським хрестом ордеру Франц Йосифа промовив до ґен. Кевеса тими словами:

Ваша Екснеленціє, високий пане командате! Як душпастир Чорногори уважаю за свій милий обовязок привитати Екселенцію в хвилї прибутя у перве до Чорногори. Моє слово є за слабе шоб висказати те, що чує населенє, — однак сю слабосильність доповнює історична подія, що славний Монарх Австро-Угорщини, його Цїс. і Кор. Апостольске Величество Франц Йосиф I все був ласкаво прихильний Чорногорі, а зглядно її пануючому, мому достойному королеви і панови.

Найвисший той Монарх в своїй великодушности і тим разом не відказав своєї щедрої ласки, на яку — сподїюсь — мої вірні нїколи не забудуть. Ексцеленціє! Ся цїсарська ласка висвітлюєть ся в гуманїтарности, з якою нобідні війська поступають з моїми вірними, за яку як голова церкви висказую Вашій Ексцеленції, найвисшому вождови тих військ, найгорячійшу подяку, витаючи заразом приїзд Вашої Ексцеленції до нас желанєм, щоб товаришило йому щастє“.

Ґен. Кевес відповів словами признаня по причині прийнятя, та висказав надію, що населенє незадовго в як найбільшім обємі віддасть ся своїй праці.

Відтак відповів ласкаво ґен. Кевес на привіт бурмістра м. Цетинії. Слїдувало представленє нотаблїв чорногорських: митрополит з капітулою, президента великої ради стану, б. мінїстрів Ґюкановіца, Томановіца та сенатора.

Ґен. Кевес того самого дня зложив візиту Митрополитови, який перед лїтами тїшив ся спеціяльними зглядами бл. п. Арх. Рудольфа, по якім переховує кілька листів як дорогоцїнну память.

Відтак оглянув ґен. Кевес королївську палату, по якій опроваджував його маршалок двора, що вказував на численні дарунки від нашого Цїсаря; він сам носить великий хрест ордеру Франц Йосифа. Всюди по улицях Цетинії населенє сердечно витало команданта.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 20. лютого.

На російськім фронтї.

Нїчо нового.

На італїйськім фронтї.

В Юдикаріях наш форт Карієлля (коло Тардаро) є острілюваний з тяжких моздїрів.

На фронтї над Сочею трівають артилєрійські бої дальше.

На балканськім фронтї.

Під Базарсіяк здобули ми передні італїйські становиска. Дальше на полуднє наші війська підійшли близько до лїній ворога на полудневий схід від Дурацца. — Ґрупи Альбанців, що борють ся по нашій стороні заняли Берат, Люсну і Пекінь. В тих місцевостях полонено понад 200 жандармів Ессада-паші.

Заступник шефа Генерального Штабу пільний маршалок-поручник Ф. Гефер.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Дентистичне заведенє
Д-ра Олександра Барвінського
при вул. Сикстуській ч. 17.
Виймованє зубів без болю і пльомбованє.
Штучні зуби в кавчуку і золоті.
Українським Січовим Стрільцям роботи виконує ся даром.
Зголошувати належить ся у асистента Наса.

Краєвий адвокат
Д-р. ЕВГЕНІЙ ГВОЗДЕЦЬКИЙ
веде канцелярію при
вулиці Країцьких ч. 6.

Оголошеня.

Бандажі на пропуклину (Bruch) пупця, живота і опавшої пахвини. Цінники даром. Направки приймає М. Л. Полячек, Самбір 25. 3—6

Дяка з чистим голосом прийме зараз уряд парохіяльний в Корничи побіч Коломиї, посада добра, може обняти і писарку громадську. Зголошеня з точним описом письменно. 3—3

ДО ВСЇХ,
що хотять вступити в ряди У.С.С.

В ряди Українських Січових Стрільців можуть вступити: 1) всї уроджені в рр. 1898, 1899 і 1900; 2) всї ті, що ставали до бранки, але були узнані за нездібних; 3) всї, що вже служили чинно в ц. і к. армії а опісля дорогою висуду (супровіту) були звільнені як нездібні (інвалїди).

Бувші У.С.С., які колинебудь були супровітовані а відтак знов асентеровані військовою комісією, мусять бути придїлені до Укр. Січ. Стр. на основі розпорядку ц. к. Мінїстерства оборони краєвої.

Добровольцї мають зголосити ся до Управи Запасного Куріня У.С.С. тепер в Свистільниках, почта Липиця долїшня. (Ersatzbaon der ukrainischen Legion) in Swystilnyky, Post. Lipica dol.). Від Управи Зап. Куріня дістануть покликуючий лист, на основі якого безплатно переїдуть до Львова. Тут мають особисто зголосити ся до військової поборової комісії майора Lang-a при вул. Валовій 16. (K. k. Landsturmmusterungskommission Major Lang) а по переведеній бранці до збірної станиці У.С.С. при вул. Зїморовича ч. 20. II. поверх.

Такого способу поступованя мусять всї добровольцї придержувати ся аж до відклику.

Про всякі перепони в переїздї поодиноких добровольців чи то з боку політичних властий, чи зелїзничих функціонарів належить безпроволочно повідомити Управу Зап. Куріня телєґрафічно з поданєм назви уряду і місцевости.

Др Никифор Гірняк, Отаман Запасного Куріня. 1—2

Руська Щадниця
в Перемишлї
вулиця Косцюшки ч. 3.

Принимає щадничі вкладки щоденно в годинах урядових і опроцентовує їх на $4^1/_2\%$, починаючи вже від слїдуючого дня по дни зложення аж до послїдного дня перед днем відобрання.

ВКЛАДКИ в „Руській Щадници“ можна складати особисто в касї товариства, почтовими переказами, грошевими листами, чеками почтової Щадницї, які Дирекция Щадницї на жаданнє безплатно достарчає, і в філїях банку австроугорського на рахунок „Руської Щадницї“.

Удїляє позичок: а) гіпотечних платних піврічними амортизацийними ратами на протях літ 10—45 після вибору позичаючого; б) на льомбард ефектів, й на есконт векслїв. Справи позичок полагоджуєсь можливо скоро.

Всяких інформаций і друків удїляє канцелярия „Руської Щадницї“ ул. Косцюшка. Народний Дім, I. пов., щоденно безкорисно в годинах урядових від 9—1 год. кромі недїль і руських свят.

Після § 14. устава „Руської Щадницї“, затвердженого через ц. к. мінїстерство внутрішних справ вкладки в товаристві „Руська Щадниця“ в Перемишли надають ся до льокациї пупілярних, фондацийних і т. п. капіталів, має отже „Руська Щадниця“ пупілярну обезпечу. 3

КОНКУРС.

„Український захист для вдів і сиріт передовсім по погибших на війнї ц. і к. жовнїрах“ у Львові розписує отсим конкурс на посади:

1) кореспондентки, уміючої писати на машин, 2) фреблянки, 3) помічної сили біглої в шитю, яка має також курс санїтарний.

Платня всїх трох посад після умови. Першенство при рівних кваліфікаціях мають круглї, а незасібні сироти. Поданя з долученєм метрики уродженя, свідоцтв і опису дотеперішного занятя належить вносити на адресу Управи Захисту (Львів, ул. Корняктів ч. 1.) до 5 марта с. р. — Львів, дня 20 лютого, 1916. За Управу: В. Нагірний голова, о. В. Лициняк секретар.

Найновійша книжка

п. з.

„З крівавого шляху Українських Січових Стрільців“.

Ілюстрована збірка оповідань і описів. Зредаґував Др Осип Назарук. Коштом і заходом Товариства „Просвіти“.

Книжка обіймає 5 аркушів друку, 33 ілюстрацій та 12 ріжних оповідань і описів переважно самих Стрільців, учасників завзятих боїв на горі Маківцї, коло Галича, Соколова, Сокільник, Соснова. Вражіня з першої битви, з першої лїнії, в опущенім селї і гарні поезії — переплїтають описи. Книжочку прочитає кождий з увагою без перерви від початку до кінця.

Цїна 1 кор. 20 сот. а для членів Товариства „Просвіта“ що заплатили членську вкладку 4 кор. за р. 1916, цїна знижена по 90 сот. На почтову пересилку належить долучити 10 сот. Найдогіднїйше замовляти десять або двайцять книжок нараз, бо почтова оплата виносить тоді тільки.

За попереднім надісланєм гроший висилає Канцелярія Товариства „Просвіта“, ринок ч. 10. пк

Найкрасшу і найдешевшу бібліотеку

набудете

в 21 томах цікаві повісти, інтересні оповідання, драми, комедії, поезії 18 ріжних найзнатнійших українських писателїв і поетів — що вийшли накладом Тов. „Просвіта“ під назвою

Руська Письменність.

Зібрані ту твори слїдуючих авторів:

книжка 1. І. Котляревського, П. Артимовського Гулака, Е. Гребінки, стор. 536; другий наклад.
„ 2. і 3. Григорія Квітки — Основяненка в 2 томах, стор. 544, 552, другий наклад.
„ 4. М. Шашкевича, Я. Головацького, ст. 456, другий наклад.
„ 5. Н. Устияновича, А. Могильницького стор. 512, другий наклад.
„ 6. А. Метлинського, М. Костомарова, стор. 496.
„ 7. і 8. Тараса Шевченка в 2 томах (ст. 552, 544, третий наклад.
„ 9, 10, 11, 12, 13, 14, П. Куліша в 4 т., стор. 504. 560, 576, 528, 560, 700.
„ 15. і 16. І. Воробкевича в 2 том., стор. 420, 420.
„ 17. Л. Глїбова, Кс. Климковина, Вол. Шашкевича, стор. 592.
„ 18. Ол. Стороженка, стор. 592.
„ 19, 20, 21. Ст. Руданського в 3 томах, стор. 456, 456, 480.

Руську Письменність

можна набути всї томи нараз за 42 кор. в красшій оправі, а 33 кор. 60 сот. в звичайній оправі або кождий том з окрема по 2 кор в красшій оправі а 1 кор. 60 сот. в оправі звичайній. — На почтову пересилку одної книжки треба долучити 45 сот. — При замовленю всїх томів нараз і по одержаню належитости з гори, оплачуємо почту самі. — Замовленя слати на адресу: Канцеляря Тов. „Просвіта“, Львів, Ринок 10. пк

При полагоджуваню закупна просимо покликувати ся на „Українське Слово“.

Видає і відвічає за ред.: Д-р. Сидір Голубович. Друкарня А. Ґольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.

